

VIRUM KIRKE

VINTER 2021/22

I DETTE NUMMER:

Tema om sorg

*Interview med Laila Bomose,
Therese Fabricius og
Lise Christina Rasmussen*

RØRT

*Musikalsk gudstjeneste om
sorgens nuancer*

Lanterneworkshop og -optog

Familiearrangement

Sogneindsamling

Folkekirkens Nødhjælp

Sognepræst

Elisabeth Siemen (kbf), Kirsebærbacken 1, 2830 Virum
Træffes bedst: tirsdag, onsdag og fredag kl. 10-11
samt torsdag kl. 17-18 og efter aftale
Tlf. 45 85 63 30 / 40 41 63 30, ebsi@km.dk

Sognepræst

Inge Nelson Pedersen, Skyttebjerg 35, 2850 Nærum
Træffetid: tirsdag-fredag kl. 10-11
Tlf. 24 42 47 68, inp@km.dk

Sognepræst

Kristian Tvilling, Tværvej 101, 2830 Virum
Træffes efter aftale.
Tlf. 24 61 18 51, kt@km.dk

Virum kirkekontor

Kirkebakken 10, 2830 Virum
Kordegne Inge Fabricius
Træffetid: mandag-fredag kl. 9.30-13 samt efter aftale
Tlf. 45 85 57 15, kirkekontoret@virumkirke.dk

Kirketjenere

Christian Hattesen Petersen
Anders Winther Ravn
Træffetid: mandag-fredag 9.30-13
Tlf. 45 85 33 67, kirketjenere@virumkirke.dk

Organist

Knud Rasmussen
Tlf. 26 27 50 93, knudrasmussen@myself.com

Kirke- og kommunikationsmedarbejder

Barselsvikar
Ida Fredericia
Tlf. 24 20 40 03, ida@virumkirke.dk

Menighedsrådsformand

Uni Isenstein Nielsen
Tlf. 20 83 28 30, uni@unis.dk

Virum kirkeblad

Oplag 4.400
Næste kirkeblad udkommer medio marts

Redaktion

Elisabeth Siemen, ebsi@km.dk (ans.red.)
Ida Fredericia, ida@virumkirke.dk

Layout og tryk

AtlasGrafisk A/S, www.atlasgrafisk.dk

Kærligheden hører aldrig op

Velkommen til det nye nummer af kirkebladet, hvor du sædvanen tro kan læse om de mange forskellige arrangementer, som Virum Kirke har at byde på i den kommende sæson. I dette nummer sætter vi særligt fokus på den sorg, som stort set alle mennesker stifter bekendtskab med i løbet af deres liv, og allerede her i velkomsten vil jeg sætte nogle få ord på sorgen set i et teologisk perspektiv.

Man plejer at sige, at sorgen ikke er et problem, forstået på den måde, at ethvert problem har en eller flere mulige løsninger, der får problemet til at forsvinde. Anderledes er det med sorgen. Den forsvinder aldrig og kan aldrig løses – man kan derimod lære at leve med den. Men skal man lære at leve med sorgen, mener jeg, at man bliver nødt til at nå til en erkendelse af, hvad sorgen overhovedet er for et fænomen, og hvad det er, der gør, at den ikke forsvinder.

Først og fremmest er det godt at blive klar over, at sorgen ikke udelukkende er sørgelig – heller ikke selvom det af og til kan føles hårdt og trist, når man står

i det. Men sorgen er en naturlig proces, som hænger sammen med store begreber som Gud, kærlighed, død og ånd, og som fænomen kan sorgen åbne for vigtige sider af vores tilværelse.

Vi lever med bevidstheden om, at døden er det fortegn for vores liv, der betyder, at alt før eller siden går til grunde – alt, hvad der findes, må til sidst bøje sig for dødens overmagt. Der er dog én undtagelse, nemlig kærligheden. ”Gud er kærlighed”, står der i 1. Johannes brev, og det betyder, at kærligheden i sit væsen er evig. Derfor kan Paulus i det berømte 13. kapitel fra 1. Korintherbrev skrive, at kærligheden, i modsætning til alt andet, aldrig hører op.

Og det er netop det, vi oplever i sorgen. Sorgen er kærligheden, der nægter at bøje sig for dødens overmagt, det er kærligheden, der insisterer på at fastholde forholdet, selv efter at døden er trådt imellem. Derfor er sorgen også – så længe den ikke bliver livsødelæggende – et smukt vidnesbyrd om, at kærligheden er den magt, der er stærkere end døden.

Lærer man at leve med sin sorg, kan det derfor åbne for nye facetter af tilværelsen, hvor man mærker, at kærlighedens magt kan skabe og opretholde åndelige fællesskaber, der rækker ud over døden.

Døden er magtfuld – men størst af alt er kærligheden.

Kristian Tvilling

FDF omdeler kirkebladet

Kirkebladet omdeles fortsat, og denne gang har Virum Kirke indgået en ny aftale med FDF Virum, hvilket betyder, at de kommer til at distribuere kirkebladet direkte til din dør. Vi er rigtig glade for, at FDF Virum har lyst til at påtage sig opgaven, og for at FDF-lederne har lyst til at husstandsomdele kirkebladet. Honoraret som FDF Virum modtager for at distribuere bladet, kommer bl.a. til at gå til at indkøbe materialer, støtte FDF's lejre og generelt støtte op om kredsens aktiviteter for de børn og unge, som er en del af den, og de ledere, som arbejder frivilligt for den.

Vi ser frem til samarbejdet med FDF og er glade for, at vi kan støtte en lokal forening og deres aktiviteter.

Det vil fortsat være muligt at hente kirkebladet i kirken eller læse det online på vores hjemmeside. Du kan også få nyheder om kirkens aktiviteter direkte i din indbakke ved at tilmelde dig vores nyhedsbrev på www.virumkirke.dk. Nyhedsbrevet sendes ud tre gange årligt, når kirkebladet udkommer.

FAMILIEGUDSTJENESTE

Leg og lasagne

Lasagnegudstjenesterne er for børn og deres voksne, hvor vi lytter, leger, har lystænding og synger med vores organist, Knud Rasmussen. Selve gudstjenesten med tilhørende aktivitet varer ca. 30 minutter, og efterfølgende er der lasagne til alle.

I forbindelse med at påsken står for døren, opfører Kristian og Ida denne gang en

fortælling om påskens vigtige begivenheder. Sammen med børnene fortæller vi historien om, hvad der skete på skærtorsdag, langfredag og påskedag, og om hvorfor vi holder nadver ved gudstjenesterne. Det bliver en interaktiv fortælling i børnehøjde med kostumer og rekvisitter til alle børn.

Det er gratis at deltage. Tilmelding senest mandag d. 28. marts på www.virumkirke.dk. Afbud til Ida Fredericia på ida@virumkirke.dk eller på 24 20 40 03.

V. Kristian Tvilling og Ida Fredericia
Torsdag d. 31. marts kl 17.00

FAMILIEGUDSTJENESTE

Luciaoptog og krybbespil

Traditionen tro holder vi familiegudstjeneste, hvor vi er så heldige, at børn fra Børnehaven Mælkevejen går Lucia for os. Vi skal også opsætte julens store fortælling om stjernen og barnet i krybben. De børn, der vil være med, bliver klædt ud som konger, hyrder, engle og får. Efter gudstjenesten er der juletræ i krypten, og vi skal naturligvis også gå rundt om træet og synge. Og hvem ved, måske kommer julemanden forbi!

V. Elisabeth Siemen

Søndag d. 12. december kl. 10.00

FAMILIEARRANGEMENT

Lanterneworkshop og lysoptog

I vintermørket har vi brug for lys og overraskelser, og vi skal sammen lave flotte og farverige lanterner i et kreativt værksted. Når limen er tørret, skal vi med vores lanterne ved hånden gå lysoptog i kirken. En tur, der byder på lysende overraskelser undervejs.

Der vil være lidt at spise og drikke, og arrangementet er for alle, der vil skabe lys i vintermørket.

Gratis. Tilmeldingsfrist mandag d. 31. januar på www.virumkirke.dk

**Torsdag d. 3.
februar kl. 17.00.
Optøget starter
kl. 18.30**

FASTELAVNS-
GUDSTJENESTE

Fastelavn er mit navn

Det er igen tid til den årlige fest, hvor børn kan få luftet deres fantasifulde kostumer, når vi holder vores festlige fastelavngudstjeneste. Efterfølgende er der tøndeslagning uden for kirken, hvor der er tre tøndeslagninger for forskellige aldersgrupper. Når tøndeslagningen er forbi, er der mulighed for at få varmen i kirkens krypt, hvor vi byder på fastelavnsboller, sodavand og kaffe, og hvor katekonger og -dronninger naturligvis krones.

V. Kristian Tvilling, Ida Fredericia og FDF Virum
Søndag d. 27. februar kl. 10.00

KIRKEKLUB

Spændende og sjove aktiviteter i nyt mødested for de yngre

Kirkeklub er et nyt initiativ for de 10-14-årige og foregår én torsdag aften om måneden. I kirkeklubben laver vi en masse forskellige og sjove ting. Det kan f.eks. være, at vi ser og snakker om en film, har quiz- og spilafturner, hører foredrag om aktuelle og relevante ungdommer, prøver en ny sportsgren, hører koncerter eller laver kreative projekter. Kirkeklubben kan byde på meget forskelligt, men hver gang bliver det en hyggelig og sjov aften i klubben, som alle kan være med i.

Julegaveworkshop

Vi starter kirkeklubben op med at lave julegaveworkshop. Her kan du komme og forberede julens gaver til din familie og lave julepynt, mens vi hygger med julesnacks.

Tilmeldingsfrist
mandag d. 29.
november på
www.virumkirke.dk.
2. december
kl. 18.30

Spilaften

Vi spiller bræt- og kortspil med og mod hinanden og hygger med snacks og saftvand.
Tilmeldingsfrist mandag d. 17. januar på www.virumkirke.dk.
20. januar kl. 18.30

Kommende Kirkeklubdatoer:
24. februar,
17. marts

DRAMAHOLD

Teater med liv og sjæl

Dramaholdet er for børn i alderen fra 1. -3. klasse. Vi laver næstekærlighedsrobotter, rejser på Noas ark, leger os ind i bibel-fortællinger og har det bare rigtig sjovt. Sammen skaber vi en lille teaterforestilling, som bliver vist til en lasagnegudstjeneste. Her er forældre, søskende og bedsteforældre meget velkomne til at deltage. Tilmeldingsfrist søndag d. 20. februar på www.virumkirke.dk. Der er et begrænset antal pladser på holdet.

V. Ida Fredericia

Dramaholdet foregår hver onsdag fra kl. 15.00. Vi henter børnene i deres SFO. Holdet starter op d. 2. marts og forsætter indtil vi slutter af med en lille foreslilling, som bliver vist til Lasagnegudstjenesten d. 27. april.

BØRNERYTMIK

Musikalsk legestue

Musikalsk legestue er en fortsættelse af babysalmesang, som henvender sig til børn, der selv kan gå. Arrangementet er for børn i alderen 1-3 år, samt deres forældre. Med musikken som udgangspunkt leger vi en masse sammen; Vi danser sammen og spiller musik, og bruger rekvisitter og instrumenter, som engagerer børnene.

Alle børn i aldersgruppen kan være med, og der er både plads til at være observerende eller meget aktiv. Tilmelding på hjemmesiden.

V. Rosemaria Rex

Lørdag d. 26. februar og 26. marts kl. 10.00

og skaber et unikt musikalsk rum for det lille barn. Det er sjovt og hyggeligt, og i den tid, hvor der bliver sunget, snakker vi ikke, for børnene skal have ro til at opleve musik og indtryk.

Når vi er færdige med at synge, er der mulighed for kaffe og hygge i krypten, som også er åben inden arrangementet med mulighed for amning og bleskift. Alle er velkomne, og det kræver ingen forudsætninger ud over lysten til at være i musikens og bevægelsens rum med sit barn.

V. Rosemaria Rex

BABYSALMESANG

Leg og sang med de allermindste

Babysalmesang er et tilbud til de allermindste i sognet på 2-12 mdr. og deres forældre. Det foregår i kirkesalens smukke rum, som vi bevæger os i, mens vi leger og synger sammen med børnene. Vi bruger salmer, sange og remser, laver fagter til, danser og udforsker i det hele taget alle sanser med lyd, tørklæder og sæbebobler.

Babysalmesang giver mulighed for et anderledes møde mellem barn og voksen

Det er gratis, men man skal tilmelde sig på mail: rosemariaex@gmail.com. Der er i perioder stor efterspørgsel på holdet og derfor kan der opstå venteliste.

**Babysalmesang foregår om mandagen
å to omgange: kl. 9.30-10.15 samt
kl. 10.30-11.15**

NYT FRA MENIGHEDSRÅDET

Indblik

FDF deler ud

Som noget nyt bliver dette nummer af kirkebladet omdelt ved hjælp af FDF Virum. Menighedsrådet glæder sig meget over aftalen, som udbygger det gode samarbejde mellem FDF og Virum Kirke.

Drop in-dåb i alle aldre

Den 1. oktober blev Kongens Lyngby Provstis anden drop in-dåb holdt i Virum Kirke. 29 personer blev døbt i løbet af de fire timer, hvor der var åbent hus. Den yngste var under et år gammel, mens den ældste var over 80. Stemningen var både højtidelig og glad. Ved drop in-dåben medvirkede en præst fra hver

af provstiets seks kirker sammen med kordegne, kirketjenere, organister og frivillige fra kirkerne.

Mange nye dåbsæbler

Der er i det hele taget mange dåb i Virum Kirke for tiden. Det drejer sig både om dåb om lørdagen og dåb i forbindelse med højmesserne om søndagen. Efter æblehøsten i oktober, hvor dåbsæblerne fra 2020 blev fjernet, er vi i fuld gang med igen at fylde træet med dåbsæbler.

Større biodiversitet

I Virum Kirke vil vi også gerne være med til at skabe et fristed for insekter og bier. Bedet ved indkørslen, hvor udhængsskabet står, er derfor blevet omdannet til et bed med vilde blomster. Vi glæder os meget til at se resultatet til sommer.

Stormen tog birken

Den første efterårsstorm væltede det store birketræ ved indkørslen. Heldigvis kom ingen til skade, men den ene lampe ved indkørslen blev ødelagt. Vi havde været opmærksomme på træets tilstand, men det viste sig at være mere medtaget, end vi havde vurderet.

Godt gang i aktiviteterne

Vi er kommet godt i gang med aktiviteterne i kirken. ”Gamle” aktiviteter er

genoptaget, og nye er kommet til. Et nyt tiltag er ”Herrefacé”, som drives på frivillig basis en aften om måneden. Et andet er en ”Kirkeklub” med tilbud til børn i alderen mellem minikonfirmand og konfirmand. Det nye initiativ er støttet økonomisk af provstiets udviklingspulje. Bemærk også, at vi har genoptaget den lette kirkefrokost ca. 8 gange om året den sidste søndag i måneden. Gå på opdagelse her i kirkebladet og i kalenderoversigten. Vi glæder os til at se dig i kirken.

Jul og nytår

Vi er frem til fuldt hus til juleaftensgudstjenesterne. Juleaften vil der igen være julegudstjeneste for børn kl. 11, tre julegudstjenester om eftermiddagen og den stemningsfulde midnatsgudstjeneste kl. 23.30.

Nytårsdag er der gudstjeneste kl. 16. Bagefter er kirkekaffen erstattet af et glas bobler, så vi kan ønske hinanden godt nytår. Og allerede dagen efter, den 2. januar, er det Helligtrekonger søndag, hvor der traditionen tro er nytårsreception efter højmessens (se nærmere omtale andetsteds).

Glædelig jul og godt nytår til alle. På menighedsrådets vegne,
Uni Isenstein Nielsen,
menighedsrådsformand

KONFIRMATION

Efter lang tids venten

I august og september blev de sidste konfirmander konfirmeret efter en lang ventetid, hvor corona satte tidsplanen ud af spil. Se billederne fra konfirmationerne her.

Fuglsanggård Skole 9C

Virum Skole 9A

Virum Skole 9B

Virum Skole 9C

Fuglsanggård Skole 9B

Virum Skole 9D

JØRGEN SALLING STORMGAARD

Pagten mellem Karen Blixen og Thorkild Bjørnvig

I 1950 kom Thorkild Bjørnvig med et usædvanligt tilbud til Karen Blixen. Den unge digter tilbød at 'tjene' den berømte forfatterinde og følge hendes råd i alle livets forhold. Pagten kom til

at holde i fire år, selv om de af natur var dybt forskellige.

I dette foredrag stilles der skarpt på Thorkild Bjørnvigs dybe betagelse af den kendte fortællerske, hans læretid på Rungstedlund, Karen Blixens inspirerende og til tider lunefulde væsen, bruddet og den litteratur, der blev til med udgangspunkt i pagten.

Der vil desuden blive fortalt om Karen Blixens venskaber med kulturpersonligheden Knud W. Jensen og litteraterne Aage Henriksen og Jørgen Gustava Brandt samt om Bjørnvigs tætte forbindelse til Blixens 'konkurrent', Martin A. Hansen.

Jørgen Stormgaard har skrevet "Blixen og Bjørnvig. Pagten, venskabet og bruddet" (2018).

Torsdag d. 20. januar kl. 14.30

JØRN MOOS

Da englenerne gik til angreb på DSB

En fredag formiddag i forsommeren 1987 brød et S-tog i brand. Det blev starten på en lang række dramatiske uger for DSB og generaldirektør Ole Andresen. Pressen fik kun sporadisk fat på historien, da DSB og Københavns Politi klart opfattede situationen som et terrorforløb. Forløbet accelererede kraftigt de følgende dage, bl.a. med et forsøg på at brænde bane-direktør Ebbe Falk-Sørensen's villa i Lyngby af med en stor mængde benzin via brevsprækken.

Samtidig modtog Ole Andresen de første af en række breve med krav om at få 3,5 millioner kroner, ellers ville brandene forsætte – ligesom, der ville blive skudt på S-tog. En hemmelig og meget omfattende efterforskning blev iværksat efter gerningsmændene, som afsluttede deres breve med "hilsen ENGLENE".

Jørn Moos, der var efterforskningsleder i C X – en specialafdeling i Københavns Politis røverafdeling – tager tilhørerne med på et intenst forløb, hvor han spillede en helt afgørende rolle i den meget omfattende sag.

Torsdag d. 24. februar kl. 14.30

Kom til eftermiddagsmøde

Det er gratis at deltage i eftermiddagsmøderne. Kaffe, te og kage koster 20 kr.

JACOB BRØNNUM

Gensyn med den store fortælling

Den store fortælling er død, siger post-modernisterne. Det moderne, individuelle menneske ser ikke sig selv i en historisk, kulturel, politisk og/eller religiøs ramme, men skaber sit eget liv og sin egen fortælling. På en måde er det helt rigtigt – og på en måde helt forkert. Der er nemlig masser af store fortællinger i vores liv, blot ved at vi er til.

Jakob Brønnum fortæller i foredraget om nogle af dem: eksistensens fortælling, universets fortælling, den politiske fortælling. Vi ser dem gennem at få genfortalt nogle af store romaner af Tolstoj, Dostojevskij, Thomas Mann og adskillige andre, foruden forfattere som Dante og nogle af de gamle grækere. Og vi møder en aktuel forståelse af Det nye Testaments Jesusfortælling.

Jakob Brønnum er forfatter, cand. theol. og redaktør af Præsteforeningens Blad samt litteraturredaktør og kritiker på POV International. Han har skrevet omkring 40 bøger, senest bl.a. kriminal-

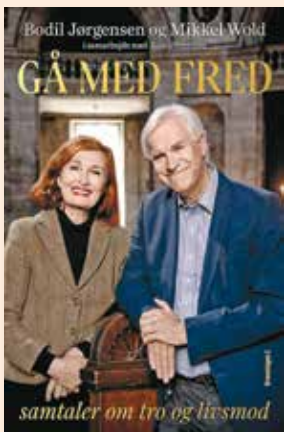
romanen "Kvinden under isen" (2021) og den essayistiske "En lille bog om ondskab og lidelse" (2021). Foredraget bygger bl.a. på hans bog "Gensyn med den store fortælling" (Eksistensen, 2019)

Torsdag d. 24. marts kl. 14.30

STUDIEKREDS

Samtale og fordybelse om "Gå med fred"

Vi fortsætter med studiekredsen om samtalebogen "Gå med fred" af Bodil Jørgensen & Mikkel Wold, som tager fat i nogle af de vigtigste kristne kernebegreber, fx ånd, ondskab, opstandelse, lykke, sorg og trøst. Bogen henvender sig både til dem, der kommer i kirken,

og til dem, der ikke gør, til dem, der er vant til at tænke over disse emner, og dem, der synes, det er lidt fremmed for dem. Vi er allerede i gang med at læse og diskutere bogen. Ønsker man at deltage, men har ikke været med før, så kontakt Elisabeth Siemen på ebsi@km.dk eller på tlf. 40 41 63 30.

Onsdag 5/1, 19/1, 2/2, 16/2, 2/3 kl. 19.30 i Lille krypt

HERRECAFÉ

Kun for mænd

Herrefacé er et nyt tilbud til mænd i alle aldre. Det er uforpligtende, gratis og foregår én gang om måneden. Det kan være svært at komme ud ad døren og deltage i de lokale aktiviteter. Man mangler måske en at følges med. Måske ved man ikke, hvor man skal tage hen. Måske har mistet sin partner og har brug for at komme ud at møde nye mennesker. Eller måske har man bare lyst til at få et interessant indspark én gang om måneden.

Herrefacé er for dem, som gerne vil være en del af et afslappet fællesskab og opleve noget nyt, men ikke er interesseret i et forpligtende medlemskab eller kursus. Det er sted med plads til alle, og hvor man kan være sig selv i afslappet selskab med andre mænd.

Vi laver noget nyt, hver gang vi mødes: Det kan være alt fra foredrag til debatter, fra udflugter til koncert, fællesspisning til gåture. Hvis man har lyst, kan man selv være med til at påvirke, hvad der skal foregå.

Herrefacé er for alle mænd, men kun for mænd.

Tilmelding til Karsten Andersen karstenja@hotmail.dk eller på telefon 31204443.

Tirsdag d. 18. januar, d. 15. februar og d. 15. marts kl. 19.30

FOREDRAG

Når demens flytter ind

Nina Harboes ægtefælle, Steen, fik konstateret demens i 2013. Demenssygdommen medførte store livsændringer i deres liv, både før og efter diagnosen blev stillet. Til dette foredrag fortæller hun om sine erfaringer som pårørende. Om udfordringer og forandringer, om tabet af det tidligere fællesskab og samliv ved indflytning på plejehjem. Om behovet for og betydningen af omgivelsernes medvirken og forståelse. Tilmelding på www.virumkirke.dk
Onsdag d. 1. december kl. 19.00

FOLKEKIRKENS NØDHJÆLP

Vi samler ind

Hjælp os med at samle ind, når Folkekirken Nødhjælp har landsindsamling, hvor der skal samles ind til de mennesker i verden, som er hårdest ramt af klimaforandringerne.

I 2020 blev indsamlingen aflyst pga. corona og i 2021 blev den fysiske indsamling erstattet af en digital indsamling, hvor vi samlede 2.550 kr. ind i Virum. I 2019 indsamlede vi 20.891 kr.

I år vil der både være den almindelige indsamling, hvor vi banker på dørene i Virum, samt en digital indsamling, så vi håber at kunne samle rigtig mange penge ind dette år!

Hvis du vil være en del af sogneindsamlingen, så meld dig som indsamler på www.noedhjælp.dk eller skriv direkte til Ida Fredericia, som er indsamlingsleder på ida@virumkirke.dk. Børn og unge under 18 år skal gå sammen to og to.

Vil man gerne oprette en digital indsamling kan dette gøres på indsamling.noedhjælp.dk.

Søndag d. 13. marts 10.00-16.00

FOLKEKIRKENS
NØDHJÆLP

De brudte ord og talen kan bygge os op igen

Når vi når ud på kanten, kan det være svært at finde ord for vores situation og blive klar på, hvad vi egentlig føler. Laila Bomose arbejder som både sognepræst og er tilknyttet Rigshospitalet som en del af sin Ph.d. Hun er i gang med at skrive en Ph.d. om sorg, og om hvordan vi kan bruge sproget til at beskrive og bearbejde sorgen.

Af Ida Fredericia,
kirke- og kommunikationsmedarbejder

Laila Bomose er i fuld gang med sin Ph.d., som skal afleveres i begyndelsen af 2022. Hun er optaget af, hvordan man taler om noget, man ikke kan finde ord for. Ved at tale om sorgen, om end det bliver i brudte sætninger og upræcise formuleringer, bearbejder man den, og måske kan man føle sig lidt mindre alene ved at dele den.

”Hvis man ikke synes, man har ord og sprog til at udtrykke sig, er man meget isoleret. Det kan være en kæmpe ensomhedsfølelse”, fortæller Laila.

I sin Ph.d. undersøger Laila fordelene ved at blive i det brudte sprog frem for at forklare følelser med hele sætninger og metaforer. Ifølge Laila ligger der nemlig noget helende i at bruge det brudte sprog. Selvom det måske kan virke usammenhængende og svært at forstå for den, der lytter, kan det virke helt rigtigt for den, som taler. Dette har Laila bl.a. opdaget i sine sorggrupper.

Det metonymiske sprog

Sorggrupperne skaber også deres eget sproglige fællesskab. Det opstår i samspillet mellem gruppens medlemmer. I dette lukkede og trygge rum, hvor mennesker deler ud af deres følelser, kan der opstå en indforståethed og en ny måde at tale om en situation på og et stærkt fællesskab, som ellers ikke ville have været der.

”Jeg mødte engang en kvinde, som startede sine fortællinger med ”den dag, jeg gik ud”. Mere behøvede hun ikke at sige, for alle i gruppen vidste, at hun talte om den dag, hendes mand døde – hele hendes fortælling blev lagt ind i den formulering. Samtidig skånede hun sig selv for at afslutte sætningen”.

Det er netop et eksempel på det, som Laila kalder det metonymiske sprog.

Laila opererer med to poler i sin Ph.D.; det metaforiske og metonymiske i sproget. Begge dele er altid til stede i sproget, men hvor metaforen beskriver det hele billede f.eks. ”han er stærk som en okse”, låner det metonymiske sprog betydninger fra et andet ord, som kommer fra den samme begrebsverden, f.eks. ”han har slået sig på flasken”. Det metonymiske berører det, man vil sige, men siger det ikke helt. Man kan sige, at det strejfer betydningen.

”Hvis man hører på, hvordan folk i sorg taler, så er der rigtig meget metonymi til stede. Det brudte sprog kan nogle gange indfange følelsen mere præcist, end hvis man prøvede med de billedskabende metaforer. For nogle gange passer billeder bare ikke ind i det, man egentlig føler”.

” **Hvis man ikke synes man har ord og sprog til at udtrykke sig, er man meget isoleret, det kan være en kæmpe ensomhedsfølelse**”

Fordele i det springende sprog

Selvom det brudte sprog kan virke meget usammenhængende, for dem, der lytter, og selvom det kan være svært for den lyttende

at finde ud af, hvad der egentlig bliver sagt, så mener Laila, at der kan være en fordel i at blive i det springende sprog og ikke forcere en lineær fortælling.

”Hvis man som lytter ikke tænker over, at der mangler ord, og at noget bliver sprunget over, så kan man få taleren til at falde til ro, fordi de selv har indtryk af at have fortalt sammenhængende”.

Laila finder også det metonymiske brugt i andre tekster, som skal beskrive noget abstrakt eller svært forståeligt. Noget man måske ikke har ord for. Metaforerne er meget til stede i digte, og det metonymiske opstår i prosaen.

”Biblen rummer også meget metonymisk sprog, f.eks. i opstandelsesberetningen, der springer rundt i tid og har noget meget komprimeret stof, som forskyder sig”.

Laila Bomose er sognepræst i Ballerup Kirke og tilknyttet Rigshospitalet i forbindelse med sin Ph.d. Hun har arbejdet på sin Ph.d. om sorg siden 2017 og har afholdt sorggrupper i næsten 10 år. Derudover underviser hun og holder foredrag om sorg og andre temaer i kirkelige som ikke-kirkelige sammenhænge.

Pæne og polerede sorgbeskrivelser

Når man beskriver sin oplevelse af sorg, som kan være svære at sætte ord på, bruger man tit billedsprog. At bruge metaforer kan hjælpe andre til at forstå, hvad man mener. Men ifølge Laila har disse billeder også en bagside, fordi de, især i sorgbeskrivelser, kan risikere at blive meget pæne og polerede.

”Jeg synes tit, at det billedsprog, vi bruger om sorg, med de her meget fuldendte billeder, kan blive alt for pænt og ikke afspejle, hvordan sorgen i virkeligheden er. Sorgen er sammensat

og hullet, og sproget rækker bare ikke altid. Det metonymiske er hverken håbet eller glæden fremmed, på ingen måde! Men at tro, at der er en beskrivelse, der kan dække det hele, kan virke endnu mere fremmedgørende”.

I ordet og kærligheden finder vi dem, vi har mistet

Laila beskæftiger sig både med sorgarbejdet i sin Ph.d. og aktivt i sorggrupper Hun oplever, at de mennesker, hun har berøring med, har udfordringer med at ’placere’ den afdøde et sted. Vi vil gerne mindes personen, men samtidig er vi også nødt til at fortsætte vores liv uden denne person i det.

”I gamle dage kunne man groft sagt placere de afdøde i himlen eller helvede, men det kan vi ikke i dag, og derfor hænger vi på en måde selv på de døde. Ved at blive ved med at mindes og at tale levende om dem, og om de sjove, morsomme, besværlige minder, man har om dem, kan man på en måde holde dem i live. Ved at give kærligheden videre til andre, holder man også kærligheden varm til dem, man har elsket og mistet”.

Den sørgende kan mangle ord for sine følelser, men ofte gør de pårørende også. De ved ikke, hvad de skal sige,

” **Hvis du ikke ved, hvad du siger til en sørgende, så sig det – at du ikke ved det.**

og kommer måske derfor til at trække sig. Laila ser en enorm berøringsangst i vores samfund over for døden og over for de følsomme emner.

”Hvis du ikke ved, hvad du skal sige til en sørgende, så sig det – at du ikke ved det. Men vær ikke bange for at spørge ind til det og tale med dem, og vær ikke bange for, at vedkommende bliver ked af det. Vedkommende er ked af det, om du spørger dem eller ej, men samtalen kan hjælpe med ensomheden og bryde isolationen”.

Faste rammer kan skabe handling, når vi ikke ved, hvad vi skal gøre

Udover berøringsangsten ser Laila også nogle udfordringer i sorgbearbejdelsen i forhold til den kultur, vi lever i, hvor vi holder mindre fast i traditioner og ritualer og ofte har løsere familiebånd. Vi har færre faste rammer, især for hvad der skal ske, når en person dør. I kristendommen er der mange ritualer, også for hvad vi gør, når vi mister en person – vi har en begravelse. Dette skaber nogle rammer for, hvad der skal ske, så man ikke selv skal tage en beslutning omkring det. Men ritualerne mangler, ifølge Laila, i vores kultur, og det kan gøre det endnu sværere at være til i sorgen.

”I andre kulturer, f.eks. hos vores jødiske og muslimske medborgere, er der en mere fastlagt plan for, hvad der skal ske i familien, når nogen dør. Her er det almenkendt at sorgen kan trække grundlaget væk under en. Vi har brug for, at nogen eller noget overtager vores liv, når vi ikke selv kan overskue det. Hvis man havde en kultur, som havde det nemmere med sorg, var det nok lettere at miste”.

Netop det at sætte rammer for sin hverdag, kan hjælpe en frem i sorg-processen. Det handler ifølge Laila om at gøre ting, også selvom det ikke giver mening.

”Min mormor gik aldrig uden for døren uden læbestift, heller ikke efter at hendes mand døde meget pludseligt. Det er måske et banalt eksempel, men det skabte en ramme for hende, som er vigtigt at have i kriser”.

Laila håber, at vi generelt kan blive ved med at tale om sorg og tale med de sørgende, for vi skal alle miste på et tidspunkt, om vi vil det eller ej. Det er helt naturligt.

”Vi skal få naturligheden ind i det at tale om sorgen, så sorg ikke bliver noget skræmmende. Sorg er en naturlig del af livet, og det er også en tid, hvor man mindes og forsøger at få sit liv til at falde i hak”.

Du kan læne dig ind mod Gud

For Laila er sorgen ikke en følelse, men en kompleks sammensat tilstand med mange slags følelser indeholdt i den: vrede, afmagt, glæde, taknemmelighed og også lettelse. Det er en tilstand, som kan være meget ensom og forbundet med en fremmedgørelse over for verden. Ens verden er styrtet sammen, men verden uden for kører stadig videre. Man skal finde en ny måde at leve på.

”Folk beskriver ofte sorgen, som om de er amputeret. Det er et billede på, at det har mistet noget – også noget af dem selv. De skal finde en ny normal – en ny måde at være i verden på”.

Ifølge Laila kan kristendommen støtte os igennem sådanne livsovergange og kriser. Det er et sted, som kan rumme os som mennesker på en meget almenmenneskelig måde. De sidste 10 år er antallet af sorggrupper steget markant, og Laila mener, at det kan skyldes, at sorggrupperne i kirken tilføjer et fællesskab og socialt tilhørsforhold, som er ret unikt.

”Kristendommen kan bære en igennem overgange og kriser, for den siger, at du aldrig er uden for Guds favn. At selvom du er det sted, hvor du føler dig allermest fremmed, lige der kan du faktisk læne dig ind og blive båret, bare lidt. Man er større end sin sorg, selvom det ikke altid føles sådan”.

SORGRUPPE

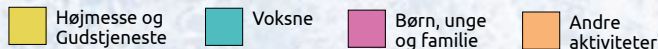
Når sorgen rammer

Sognepræst Inge Nelson tilbyder sorggruppe i Virum Kirke, hvor man kan møde andre, som også har mistet en, der stod dem nær. I hyggelige og afslappede rammer kan man samtale om stort og småt i et fortroligt rum. Alle er velkomne til at deltage, hvad enten man har mistet for nylig eller for flere år siden. Man kan deltage i sorggruppen, som man har lyst og overskud til det, og man kan løbende tilmelde sig hos Inge Nelson på inp@km.dk eller tlf. 24 42 47 68.

**Torsdag 16/9, 14/10 og 11/11
alle dage kl. 10.00-12.00**

DECEMBER		
O	1	17.00 Gospelkor
		19.00 Foredrag om demens ved Nina Harboe
T	2	18.30 Kirkeklub
F	3	
L	4	
S	5	10.00 Højmesse, 2. s. i advent, Inge Nelson
		20.00 Bachs Juleoratorium
M	6	9.30 og 10.30 babysalmesang
T	7	
O	8	17.00 Gospelkor
T	9	
F	10	
L	11	
S	12	10.00 Familiegudstjeneste, 3. s. i advent, Elisabeth Siemen m. Luciaoptog og krybbespil
M	13	9.30 og 10.30 babysalmesang
T	14	
O	15	17.00 Gospelkor
T	16	10.00 Sorggruppe
F	17	
L	18	
S	19	10.00 Højmesse, 4. s. i advent, Kristian Tvilling
		16.00 Gospelkoncert
M	20	
T	21	
O	22	17.00 Gospelkor
T	23	
F	24	11.00 Børnejulegudstjeneste, Kristian Tvilling og Ida Fredericia
		13.30 Julegudstjeneste, Inge Nelson
		15.00 Julegudstjeneste, Elisabeth Siemen
		16.30 Julegudstjeneste, Kristian Tvilling
		23.30 Midnatsgudstjeneste, Inge Nelson
L	25	10.00 Højmesse juledag, Elisabeth Siemen
S	26	10.00 Højmesse 2. juledag, Kristian Tvilling
M	27	
T	28	
O	29	
T	30	
F	31	

JANUAR		
L	1	16.00 Højmesse, Nytårsdag, Elisabeth Siemen
S	2	10.00 Højmesse, Helligtrekonger, Kristian Tvilling
		11.00 Nytårsreception
M	3	9.30 og 10.30 babysalmesang
T	4	
O	5	9.00 Morgensang
		19.30 Studiekreds
T	6	
F	7	
L	8	
S	9	10.00 Højmesse, 1. s. e. helligtrekonger, Inge Nelson
M	10	9.30 og 10.30 babysalmesang
T	11	
O	12	17.00 Gospelkor
T	13	10.00 Sorggruppe
F	14	
L	15	
S	16	10.00 Højmesse, 2. s. e. helligtrekonger, Elisabeth Siemen
M	17	9.30 og 10.30 babysalmesang
T	18	19.30 Herrefacé
O	19	9.00 Morgensang
		17.00 Gospelkor
		19.30 Studiekreds
T	20	14.30 Eftermiddagsmøde med Jørgen Salling Stormgaard
		18.30 Kirkeklub
F	21	
L	22	
S	23	10.00 Højmesse, 3. s. e. helligtrekonger, Kristian Tvilling
M	24	9.30 og 10.30 babysalmesang
T	25	
O	26	17.00 Gospelkor
T	27	
F	28	
L	29	
S	30	10.00 Højmesse, 4. s. e. helligtrekonger, Inge Nelson
		11.15 Let kirkefrokost
M	31	9.30 og 10.30 babysalmesang
		11.30 Fællessang og frokost

Virum Kirke aktivitetskalender vinter 2021/22

FEBRUAR		
T 1	19.00	Filmstudiekreds
O 2	9.00	Morgensang
	17.00	Gospelkor
	19.30	Studiekreds
T 3	17.00	Lanterneworkshop og lysoptog
F 4		
L 5		
S 6	10.00	Højmesse, S.s.e.h.3.k., Kristian Tvilling
	19.30	Kyndelmisse, stille gudstjeneste, Elisabeth Siemen
M 7	9.30	og 10.30 babysalmesang
T 8		
O 9	17.00	Gospelkor
T 10	10.00	Sorggruppe
F 11		
L 12		
S 13	10.00	Højmesse, septuagesima, Elisabeth Siemen
M 14		
T 15	19.30	Herrecafé
O 16	9.00	Morgensang
	17.00	Gospelkor
	19.30	Studiekreds
T 17		
F 18		
L 19		
S 20	10.00	Højmesse, seksagesima, Inge Nelson
M 21	9.30	og 10.30 babysalmesang
T 22		
O 23	9.00	Morgensang
	17.00	Gospelkor
T 24	14.30	Eftermiddagsmøde ved Jørn Moos
	18.30	Kirkeklub
F 25		
L 26	10.00	Musikalsk Legestue
S 27	10.00	Fastelavn, familiegudstjeneste, Kristian Tvilling
M 28	9.30	og 10.30 babysalmesang

MARTS		
T 1		
O 2	15.00	Dramahold
	17.00	Gospelkor
	19.30	Studiekreds
T 3	19.30	RØRT, musikgudstjeneste
F 4		
L 5		
S 6	10.00	Højmesse, 1. s. i fasten, Elisabeth Siemen
M 7	9.30	og 10.30 babysalmesang
T 8		
O 9	9.00	Morgensang
	15.00	Dramahold
	17.00	Gospelkor
T 10	10.00	Sorggruppe
F 11		
L 12		
S 13	10.00	Højmesse, 2. s. i fasten, Inge Nelson
	11.00	Sogneindsamling Folkekirkens Nødhjælp
M 14	9.30	og 10.30 babysalmesang
T 15	19.30	Herrecafé
O 16	15.00	Dramahold
	17.00	Gospelkor
T 17	18.30	Kirkeklub
F 18		
L 19		
S 20	10.00	Højmesse, 3. s. i fasten, Kristian Tvilling
M 21	9.30	og 10.30 babysalmesang
T 22		
O 23	9.00	Morgensang
	15.00	Dramahold
	17.00	Gospelkor
T 24	14.30	Eftermiddagsmøde ved Jacob Brønnum
F 25		
L 26	10.00	Musikalsk Legestue
S 27	10.00	Højmesse, Midfaste, Elisabeth Siemen
	11.15	Let kirkefrokost
M 28	9.30	og 10.30 babysalmesang
T 29	19.00	Filmstudiekreds
O 30	15.00	Dramahold
	17.00	Gospelkor
T 31	17.00	Lasagnegudstjeneste

BACHS JULEORATORIUM

Julens kantater

Bachs Juleoratorium, ofte blot kaldt Juleoratoriet, er et af de mest berømte og spillede sakrale værker af den tyske komponist

Johan Sebastian Bach, samt det mest

kendte juleoratorium. Det blev komponeret til juledagene 1734-1735, mens Bach var kantor i Thomaskirken i Leipzig.

Andreas Bigom

Marie Dreisig

Ingeborg Børch

I virkeligheden er værket ikke et enkeltstående oratorium, men en cyklus af seks kantater for juletiden, nemlig de dengang tre julefestdage (25., 26., og 27. december, fødselshistorien), nytårsdag (navngivningen), søndag efter nytår og Helligtrekongersdag.

Ved denne lejlighed opføres de tre første kantater af Søborg Motetkor med orkester under ledelse af Klaus Munk-Nielsen, og solopartierne fremføres af Marie Dreisig, sopran, Ingeborg Børch, alt, Andreas Bigom, tenor og William Jønch Pedersen, bas. Billetter koster 100 kr. og kan købes på hjemmesiden, kirkens kontor og

i Greens

Boghandel.
Søndag d. 5. december kl. 20.00

William Jønch Pedersen

VIRUM KIRKES GOSPELKOR

Stille og smukke julesange

Virum Kirkes Gospelkor synger julen ind med en festlig julekoncert. Koret, som ledes af Tina Robinson, vil fremføre en række stille, smukke sange, alle med tilknytning til julen, som f.eks. "Silent Night" og "En stjerne skinner i nat", men også numre i medrivende gospelstil som f.eks. "Go tell it on the mountain" og "Joy to the World". Koncerten akkompagneres af Knud Rasmussen m. band.

Gratis. Ingen tilmelding

Søndag d. 19. december kl. 16.00

Aftenen bliver en blanding mellem gudstjeneste og koncert og vil bl.a. bestå af en kombination af musik, dans, lystænding og teologiske refleksioner over sorgen. Læs mere i interviewet med Therese Fabricius.

Gratis. Ingen tilmelding.

V. *Therese Fabricius, Kristian Tvilling og Ida Fredericia*

Torsdag d. 3. marts kl. 19.30

MUSIKALSK GUDSTJENESTE

Musikalsk sorgfællesskab

RØRT består af en række sange, der handler om, hvad det vil sige at sørge, udviklet af musikeren Therese Fabricius, efter hun mistede sin far. Den personlige oplevelse med sorgen blev til sange og et ønske om at skabe en eksistenciel samhörighed gennem musikken i et rum, hvor man kan være privat med sin sorg – i fællesskab med andre.

RØRT er en musikalsk oplevelse med plads til alle. Her skabes et varmt, uformelt og imødekommende sorgfællesskab, hvor musikken og teksterne tager hånd om sorgens mange nuancer. Musikken er forankret i den poetiske tekst og spænder på tværs af en klassisk, nordisk tradition med en særlig kærlighed til visens stærke fortælling.

Kunsten kan tale for os, når ordene slipper op

*Torsdag d. 3. marts opfører sanger
Therese Fabricius RØRT i samarbejde
med Virum Kirke – en musikalsk
gudstjeneste om sorg og
sorgens væsen.*

Af Ida Fredericia,
kirke- og kommunikationsmedarbejder

Koncertrækken RØRT opstod i kølvandet på, at sangskriver og musiker Therese Fabricius mistede sin far i vinteren 2016. For Therese blev sangene en måde at bearbejde sin egen sorg på. At der senere skulle komme en hel koncertrække ud af det, var dog helt uventet.

Kirkerummets magi

RØRT blev første gang opført i en privat lejlighed på Nørrebro i 2018 under titlen ”Sange om Sorg”, men udviklede sig senere til at nyt koncertformat, som bl.a. bliver opført i kirker, ofte i samarbejde med præster og fagfolk inden for sorgforskning. Therese har sunget hele sit liv og arbejder som korsanger i Brønshøj Kirke – alligevel var det et stort skridt for hende at træde ind på scenen med sit eget projekt.

”Jeg har altid sunget meget, men jeg har aldrig sunget solo”, fortæller Therese. ”På samme måde har jeg hele mit liv skrevet sange til andre og givet mine tekster væk. Men det kunne jeg ikke med dem her. Det var alt for personligt, så jeg var nødt til at synge dem selv”.

RØRT er især blevet opført i mange kirkerum, selvom det egentlig var lidt tilfældigt, at de fleste koncerter endte der. Therese havde et godt netværk i

” **Sorgen kan være svær at tale om, men til koncerten kan man være sammen i sorgen, uden at skulle sætte ord på den – for det er der en anden, der gør.** ”

kirken og en lang historie der, og selve temaet passede godt til kirker. Men kirkerummet kan også give en helt særlig stemning, og i samspil med musikken kan det skabe en fortættet og

mættet stemning.

”Kirkerummet er helt fantastisk, men det kan også være meget højtideligt og overvældende. Derfor fokuserer jeg på at gøre rummet indbydende og afslappende, og at folk skal føle sig så godt tilpas som muligt”.

Jeg prøver også altid at slutte koncerten af på en let måde, netop fordi jeg ved, hvor tung sorgen er at bære.

Kunsten kan give ord til det, som er svært at sige højt

Koncertens indhold er meget personligt og handler om Thereses personlige tab af sin far. Selvom sorgen er kompleks og netop meget personlig, er der ifølge Therese meget, man kan genkende i hinandens fortællinger og følelser. Når hun spiller koncert, oplever hun, at musikken både samler folk og giver dem en fælles oplevelse, og at folk ofte læser deres egen situation ind i teksterne.

”Det er jo det, kunst kan! Sorgen kan være svær at tale om, men til koncerten kan man være sammen i sorgen, uden

” **Sorgen er jo ikke kun grum, den er mange ting. Den er også minder og glæde og sjove fortællinger**

at skulle sætte ord på den – for det er der en anden, der gør”.

”Det kan også være rigtig rart at træde ind i en andens fortælling, fordi det giver folk mulighed for at træde lidt væk fra deres egen situation. Men ved at forholde sig til en andens historie, forholder man sig også til sin egen”.

Både det kolde og varme

Sangene i RØRT er skrevet ud fra Thereses egne oplevelser med sorg, og sangskrivningen har hun brugt i løbet af sin sorgproces. Arbejdet med musikken blev både en måde at bearbejde sorgen på, men også en måde at udtrykke sig på og at tale om sorgen på. For Therese blev kunsten en måde at sætte ord på noget, som var svært at tale om.

”Da min far dør, kommer det som et kæmpe chok, og der melder sig en masse komplekse følelser, som jeg faktisk ikke var i stand til at tale med mine nærmeste om. Den eneste måde jeg kunne sætte ord på, hvordan jeg havde det, var ved at skrive sange. Det blev også en form for ventil for mig. Det var mit helle, og der kunne jeg få lov at mærke sorgen. Så jeg skrev først og fremmest sangene for mig selv, men jeg havde også behov for, at min familie skulle høre dem. At det så også blev til en koncertrække senere hen,

havde jeg bestemt ikke regnet med!”

Selvom emnet sorg er meget tungt og trist, insisterer Therese

på, også at finde en lethed i den, og at balancere de lette og tunge øjeblikke i koncerterne.

”Den dag min far dør, der sidder vi samme aften og skrider af grin over en historie om ham. Sorgen er jo ikke kun grum, den er mange ting. Den er også minder og glæde og sjove fortællinger. Jeg vil gerne nuancere den, så den både har det kolde og varme, og vreden og kærligheden, sorgen og savnet, for sorgen er meget individuel – ligesom et fingeraftryk”.

At miste er et livsvilkår

Selvom det efterhånden er nogle år siden, at Therese mistede sin far, befinder hun sig stadig i sorgen. For hende er sorgprocessen hele tiden i gang. Det er ikke noget, man kommer sig over, men som man lærer at leve med. Koncerterne bliver en måde at tjekke ind med sorgen på, og hun håber, at det kan hjælpe andre at høre hendes musik, ligesom det har hjulpet hende at skrive sangene.

I sit arbejde med at udvikle koncertrækkerne har Therese samarbejdet med forskellige forfattere, fagfolk inden for sorgarbejde og ikke mindst præster, som

Therese har været meget glad for at inddrage, da de ofte kan reflektere over sorgen på en anden måde.

Den musikalske gudstjeneste i Virum Kirke bliver også udviklet i samarbejde med præst Kristian Tvilling og kirke- og kommunikationsmedarbejder Ida Fredericia, som sammen med musikken vil skabe en stemningsfuld aften, både for dem, som står midt i en sorg, og dem, som står udenfor. Aftenen bliver en blanding mellem gudstjeneste og koncert og vil bl.a. bestå af en kombination af musik, dans, lystænding og teologiske refleksioner over sorgen.

”Det bliver en aften, hvor du får lov bare at være, uden at der kræves noget af dig. Vi kommer alle sammen ud for at miste tætte relationer i vores liv, om det er til døden, til en skilsmisse eller et kærestebud – det er livsvilkår, så derfor kan alle få noget ud af det, ligegyldigt hvilken situation de står i. Teksterne er også meget eksistentielle, og jeg oplever, at folk beskriver koncerten som meget livsbekræftende: de bliver mindet om at sætte pris på dem, som er her, og får lyst til at ringe til deres kære”.

Dybere end det ord kan beskrive

Med koncerten håber Therese, at musikken kan hjælpe publikum med at sætte ord på eller spejle sig i deres egen sorg. Måske på en anden måde end de er vant

til, for ifølge Therese kan musikken noget helt særligt; den kan give en intuitiv, følelsesmæssig resonans som ligger dybere end det ord alene kan beskrive.

Efter koncerterne bliver Therese altid hængende og taler med publikum, og det er ikke sjældent, at hun oplever, at nogen kommer op til hende efterfølgende og selv fortæller deres historie eller deler deres oplevelse.

”Jeg spillede engang en koncert i natkirken i Vor Frue Kirke. Efter koncerten kom der en mand op til mig, som tydeligvis havde meget, meget svære livsvilkår, og som ikke var en typisk koncertgæst til den her slags musik og sagde til mig: ’Da jeg kom ind og satte mig ned og hørte din musik, kunne jeg simpelt hen ikke rejse mig igen. Jeg er blevet ramt et sted, jeg ikke har kunne mærke i årevis. Det vil jeg gerne sige tak for.’ Jeg tænkte, at hvis jeg havde rørt ham og givet ham en lille smule lise, så var min lykke gjort. Hvis jeg er lidt nervøs til en koncert, forestiller jeg mig, at han sidder dernede på rækkerne.”

Den musikalske gudstjeneste kan opleves i Virum Kirke d. 3. marts kl. 19.30. Du kan læse mere om projektet RØRT, som både består af koncerter og lydfortællinger på rortpoesi.dk og om den musikalske gudstjeneste i Virum Kirke på vores hjemmeside.

Kunstgave til kirken

I efteråret fik Virum Kirke en uventet gave, da vi fik overleveret det maleri, som er forlæg til vores smukke gobelin og altertavle. Maleriet er malet af Jens Urup Jensen i 1968, og gobelinen er vævet af Benedikte Herlufsdatter og Jan Groth.

Maleriet er doneret til Virum Kirke af Johannes Borch Green, som overtog den populære Greens boghandel på Sorgenfri Torv i 1968 sammen med sin hustru. Tidligere havde hans far Arvid Green drevet boghandlen, som blev grundlagt i 1956, samt et kunstgalleri, som Johannes ligeledes overtog. Johannes var en stor læsehest og grundlagde selv et forlag, hvorfra han udgav 80 bøger bl.a. af Johannes Møllehave.

Maleriet, der overdrages til Virum Kirke, er en del af Greens kunstsamling, som Johannes døtre Kirstine og Eva i øjeblikket er i gang med at gennemgå og distribuere.

Virum Kirke vil gerne sig tak til Green-familien for dette maleri, som bidrager til vores gobelins historie.

I kan se maleriet i trappegangen ned til krypten, næste gang I kommer i Virum Kirke.

MENIGHEDSRÅDET

Nytåret fejres med bobler

Menighedsrådet inviterer traditionen tro til nytårsreception den første søndag i det nye år, helligtrekonger søndag.

Receptionen finder sted i krypten efter højmesse, hvor der bydes på lidt godt at spise og bobler. Vi glæder os til at se jer.

Søndag d. 2. januar kl. 11.00

STILLEGUDSTJENESTE

Messe for lysets genkomst

Kyndelmisse er fra gammel tid en lysmesse, og kyndel kommer fra det oldnordiske kyndill, som betyder lys.

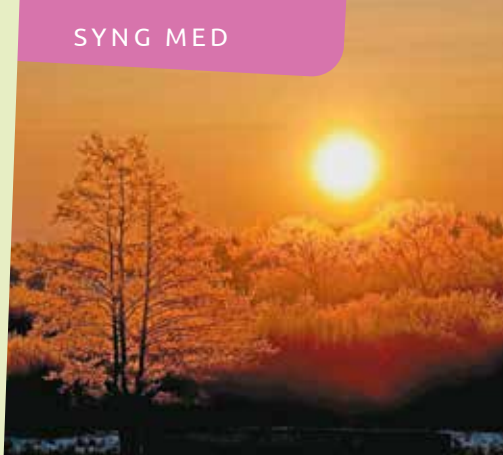
Kyndelmisse er en gammel fest med rødder helt tilbage til de hedenske midvinterfester, hvor man fejrede, at man nu var kommet halvvejs gennem vinteren. Dengang regnede man vintrens tid fra 1. november til 1. maj

– det har nok været koldere dengang! Kyndelmisse er den 2. februar, og senere på ugen fejrer vi det med en stille gudstjeneste, hvor der er masser af lys, skøn musik og sang. Kirkens organist og kor medvirker.

V. Elisabeth Siemen

Søndag d. 6. februar kl. 19.30

MORGENSANG

Begynd dagen med sang

Det er dejligt at synge og begynde dagen med en sang. Derfor er der på udvalgte onsdage morgensang i kirken, hvor vi udover at synge et par salmer hører dagens ord, skrevet af Eberhard Harbsmeier, tidligere rektor på præstehøjskolen i Løgumkloster. Vi afslutter med en kop kaffe i våbenhuset. Organist Knud Rasmussen deltager. *V. Elisabeth Siemen*
Onsdag 5/1, 19/1, 2/2, 16/2, 23/2, 9/3 og 23/3 alle dage kl. 9.00.

FÆLLESSANG OG FROKOST

Smør stemmebåndene

Anette Welner er klar med violinen, Knud Rasmussen slår klaveret an, og Ida Fredericia smører stemmebåndet, når vi skal have en omgang "Fællessang og frokost". Der vil som sædvanlig vil være et varieret sangprogram med introduktion til alle sangene. Efterfølgende spiser vi en god frokost sammen. *V. Anette Welner, Knud Rasmussen og Ida Fredericia*

Tilmeldingsfrist 27. januar på www.virumkirke.dk.

Mandag d. 31. januar kl. 11.30

GOSPELKOR

Slip din indre gospelstemme fri

Er du vild med at synge, og har du lyst til at prøve kræfter med gospel? Du kan blive en del af Virum Kirkes Gospelkor, som er under ledelse af gospeldirigent Tina Robinson, og som akkompagneres af organist Knud Rasmussen. Kormedlemmerne vil lære sang- og performanceteknik, deltager lejlighedsvist ved gudstjenester og giver indimellem koncert. Alle over 14 år er velkomne til at deltage, uanset erfaring. Det er gratis at deltage, og man kan tilmelde sig løbende hos organist Knud Rasmussen på tlf. 26 27 50 93 eller knudrasmussen@myself.com
Der øves hver onsdag kl. 17.00-18.30.

ANNETTE ØSTERLIND

Vævede billed- og papircollager

Annette Østerlind har igennem mange år arbejdet med garn og tekstiler, og blandt hendes foretrukne er billedvævningen i kombination med det håndstøbte papir med dets unikke struktur. Dette er et udtryk, der bryder med den traditionelle billedvævning, hvorfor hendes billeder

får betegnelsen ”vævede billed- og papircollager”. Annette Østerlind kombinerer det også med strik, kobber, messing, sølvtråd og plastik. Om inspirationen til sine værker skriver hun:

”Inspirationen til mine billeder får jeg fra hverdagens oplevelser og iagttagelser, som tænkes ind i et billedligt udtryk. Materialernes farvenuancer komponeres til en sammenhæng, og jeg lader fantasien bestemme sammensætningen og de enkelte detaljer. For mig handler det om at kunne eksperimentere. Modsætninger skaber energi – så farve og nuancer søger at påvirke hinanden i en ny og anderledes form. Det er abstrakte billeder, som associerer til fordybelse og samtidig signalerer livsglæde og kreativitet.”

Man kan læse mere om Annette Østerlind og hendes værker på www.osterlind.com

Udstillingen hænger i vores galleri-gang ved krytterne fra november til og med januar. Der er fernisering for alle interesserede søndag d. 14. november kl. 11.15, hvor der vil være kaffe, te, kage og et lille glas.

LONE SJØLUND

Naturen og det nære inspirerer

Lone Sjølund har tegnet og malet hele livet og har gået på kunsthøjskole i Warszawa. Siden 2006 har hun bl.a. modtaget undervisning af Mable Rose, som også underviser dronningen. Lone Sjølund har haft en lang række udstillinger og har også været medlem af ”Åbne døre” i Lyngby-Taarbæk kommune siden 2014.

Vil du udstille din kunst i kirken?

Er du kunstmaler, tegner, skulptør eller fotograf, og kunne du tænke dig at have en udstilling i kirken? Kontakt os hvis du har en udstilling, som kan hænge til glæde for de mange, der kommer til arrangementerne i krytterne.

Kontakt kirke- og kommunikationsmedarbejder Ida Fredericia på ida@virumkirke.dk eller 24 20 40 03.

Om den udstilling, som man kan opleve i Virum Kirke, skriver hun:

”Jeg maler mest med akryl på lærred og på masonit og karton. Mine motiver er inspireret af naturen og ting, som er tæt på mig, og som jeg kender godt. Motiverne kan udvikle sig i mange retninger, men er altid inspireret af noget udefra, som så bearbejdes af mig indefra. Jeg zoomer ofte ind på motivet, så dette bliver større på lærredet end i virkeligheden”. Du kan se værkerne i gallerigangen i februar og marts.

STUDIEKREDS

Film skal ses i fællesskab

Kom og se en god film i selskab med andre ved sognepræst Inge Nelson, hvor der er kaffe, te og snacks til filmen. Filmen sættes på kl. 19.00, og efterfølgende drøfter vi den i fællesskab. Det er gratis at deltage.

The Father

The Father handler om Anthony, spillet af Anthony Hopkins, der nægter at modtage hjælp fra sin datter, da han bliver ældre. Mens hans omstændigheder ændrer sig, begynder han at sætte spørgsmålstegn ved sine elskede, sit eget sind og endda sin egen virkelighed.

Tirsdag d. 1. februar kl. 19.00

Margrete den Første

Året er 1402 Danmark, Norge og Sverige har bekriget hinanden i århundreder, men nu har Margrete den Første samlet landene i en fredsorienteret union; Kalmarunionen. For at styrke unionen planlægger hun et ægteskab mellem kong Erik og den engelske prinsesse Phillipa. Men en konspiration er undervejs, som sætter Margrete i et umuligt dilemma, der kan koste hende alt. Filmen er den ufortalte historie om en visionær kvinde, der står i magtens absolutte centrum.

Tirsdag d. 29. marts kl. 19.00

Når man mister en elsket, bliver kærligheden hjemløs

I Mariakirken på Vesterbro ligger en helt særlig sorggruppe, som fokuserer specifikt på kærestesorger.

Præst Lise Christina Rasmussen fortæller, hvorfor hun mener, at kærestesorgeren også er en stor sorg, som er værd at give sjælesorg til.

Af Ida Fredericia,
kirke- og kommunikations-
medarbejder

Kærestesorgsgruppen i Mariakirken blev oprettet i 2018 af journalisten Ayse Dudu Tepe, da hun selv gik igennem et brud, og siden 2020 har præsten Lise Christina Rasmussen fulgt gruppen videre.

Hvor de fleste kirker har traditionelle sorggrupper, mener Lise, at sorgen efter et kærlighedsbrud uden dødens indtræffen har svært ved at blive taget seriøst. Der er dog mange, som har brug for sjælesorg i kærestesorgsgruppen, som er vokset og vokset, især under corona, og hvor mange forskellige mennesker møder op. Det varierer både i alder, geografi, seksualitet og længden af forholdene; nogle har måske været kærester i et par måneder, andre har været gift og har børn sammen.

”Deres historier er meget forskellige”, fortæller Lise Christina Rasmussen, ”men fælles for dem er, at de kan genkende de samme følelser – følelser, som det kan være rigtig svært for dem at sætte ord på”.

Har selv mødt fordomme

Lise har selv mødt fordomme om kærestesorgsgruppen og oplever, at folk synes, at man meget hurtigt skal komme videre efter et kærestebrud. Samtidig oplever hun, at fokuset på kærestesorg vokser i medierne, og at der bliver sat

fokus på, at den måske er lidt undervurderet.

”Man glemmer altså ikke bare lige en anden person, som man har været kæreste med. For selvom forholdet er slut, så forsvinder kærligheden ikke, men kærligheden er i stedet blevet hjemløs: de folk, som kommer her, ved ikke længere, hvor de skal placere deres kærlighed henne”.

Her giver vi næstekærlighed til hinanden

Selvom gruppens fokus ligger specifikt på kærlighedsforhold, som er gået i stykker, bruger Lise mange af de samme redskaber, som hun ville bruge i en traditionel sorggruppe: De mødes om samtalen og fortæller, hvordan det går, mens de deler og spejler sig i hinandens oplevelser, og ud af fortællingerne finder hun et fælles tema at tale ud fra. Den største forskel er, at man ikke melder sig til et forløb, og at der er mindre taletid til den enkelte.

”I starten af kærestesorgsgruppen var jeg bange for, at de, som lyttede til de andres fortælling, bare sad og ventede på, at det blev deres tur. Men det var overraskende at se, hvor meget det gav

” **Kærestesorgsgruppen er ikke en behandling, det er støtte gennem fællesskabet, ligesom det helt overordnet er med kristendommen.**”

dem at lytte. De kom ud af deres eget hoved og fik sat sorgen i perspektiv, og der opstod en ret fin næstekærlighed, hvor de drog omsorg for hinanden”.

For Lise er sorgen en meget individuel ting,

som opleves forskelligt, selvom der er mange følelser og tanker, som hendes gruppemedlemmer deler. For medlemmerne i kærestesorgsgruppen er der især en ting, som går igen; at de har svært ved at affinde sig med situationen og give slip på ekspartneren.

”Når man bliver forladt og sådan set valgt fra, skal man forholde sig til at ens ekskæreste stadig går rundt derude og har det godt uden dig og måske finder en anden, og det kan du ikke gøre noget ved. Du får heller ikke nødvendigvis en forklaring, på hvorfor det gik sådan. Det er der mange, der har svært ved at acceptere, og jeg tror i virkeligheden, at dét er kærestesorgens DNA”.

For mange kan det gøre, at man sidder fast i relationen, fordi man stadig tænker på, hvad man kunne have gjort anderledes, og holder muligheden åben for, at kunne finde sammen igen. Relationen er stadig til forhandling, og derfor sidder mange fast i sorgen meget længe.

Du skal elske din næste, som du elsker dig selv

Et andet element, som Lise oplever går igen, er, at der ofte opstår en stor vrede hos den, der er blevet forladt; enten på sig selv eller på ekskæresten, og det forhindrer en i at have et realistisk blik på, hvad der egentlig er foregået.

” **Man skal huske, at det aldrig kun er den enes skyld, når et parforhold slutter, man er altid to om det.**

”Man skal huske, at det aldrig kun er den enes skyld, når et parforhold slutter, man er altid to om det. Der er aldrig kun en, der er forkert, men det eller de problemer, man har haft, er fælles. Når man

ser på, hvorfor forholdet gik i stykker, er det vigtigt både at være realistisk og at have en vis selvkærlighed. Du skal elske din næste, som du elsker dig selv”.

Samtidig kæmper mange med at skabe en ny identitet. Man føler sig udenfor i sin vennekreds, som måske består af par, som er på vej til at realisere de drømme, man selv havde.

Lise Christina Rasmussen blev ansat som præst i Maria Kirken på Istedgade i København i 2020. Inden da har hun arbejdet som fængselspræst i Vestre Fængsel. Desuden er hun uddannet sprogofficer.

FOTO: JONAS KIM JAKOBSEN

I kirken er der plads til at være menneske, ikke patient

Man kan spørge sig selv, om disse personer ikke bare skulle tale med en veninde eller en psykolog. Hvorfor er det relevant, at folkekirken påtager sig sådan en opgave?

”Kærestesorgsgruppen er ikke en behandling, det er støtte gennem fællesskabet, ligesom det helt overordnet er med kristendommen. I fællesskabet tjener vi hinanden, og ved at være hinandens tjenere, formidler vi Guds kærlighed. Og så er det en fordel, at gruppen ikke kender hinanden, så de ikke får talt hinanden trætte, som man måske ville med sine venner”.

I en meget diagnosefikeret tid og samfund tror jeg på, at kristendommen og folkekirken kan holde på en omsorg, som er diagnosefri. Her kan man stadig tale om eksistensielle temaer og overgangskriser. Man er ikke nødvendigvis syg, man er måske også bare et menneske.

Når farven kommer tilbage i børnene

Selvom Lise er forbeholden ved at give gode råd til, hvordan man kan komme

” **Man glemmer altså ikke bare lige en anden person, som man har været kæreste med. For selvom forholdet er slut, så forsvinder kærligheden ikke, men kærligheden er i stedet blevet hjemløs.**

videre efter et brud, netop fordi sorgen kan være så individuel, så er der alligevel nogle fællestræk, der går igen, når folk begynder at få det bedre.

”Jeg kan se det i ansigtet. Man lyser op

på en helt anden måde. Det tager tid at genopfinde sig selv, fordi der ligger meget identitet i et parforhold, men når man får overskud til at gøre ting, man kan lide, og begynder at kunne lide sig selv igen, så begynder det langsomt at gå lidt bedre. For mange er dér, hvor meningen med livet ikke er til at få øje. Derfor skal vi også tage kærestesorgen alvorligt”.

Tal med en præst

Har du brug for en samtale med en præst, er du altid velkommen til at kontakte en af Virum Kirkes præster. Vi er til rådighed for ung som gammel til en snak om noget, man har på hjerte. Det kan være, man er midt i en sorg, er bekymret over, hvordan fremtiden bliver, har andre udfordringer i livet eller gerne vil tale om tro. Kristian Tvilling, tlf. 24 61 18 51, kt@km.dk
Inge Nelson, tlf. 24 42 47 68, inp@km.dk
Elisabeth Siemen, tlf. 40 41 63 30, ebsi@km.dk

FRIVILLIG

Lommevennerne kan afleveres i Virum Kirke

Lommevenner er et projekt, hvor frivillige strikker og hækler små bamser, som bliver givet til børn i forbindelse med kontakt til sundhedsvæsenet. Den skaber nemlig tryghed i en kaotisk situation, og det kan gøre en stor forskel for barnet. Hvis du har lyst til at være en del af projektet, kan du finde deres facebookgruppe under navnet "Lommeven region Sjælland og de øvrige regioner". Her finder du opskrifter og praktisk information. I Virum Kirke er vi afleveringssted for lommevennerne, og man kan lægge sin pose med de færdige bamser i våbenhuset, og så sørger vi for, at de kommer videre i netværket. Stor tak til alle jer, der har været forbi med poser fyldt med søde og farverige bamser!

FRIVILLIG

Vil du være aktiv i Virum Kirke?

Som frivillig i Virum Kirke kan du både hjælpe til praktisk, kreativt og menneskeligt, og du kan medvirke i noget allerede planlagt eller komme med nye idéer. Som frivillig kan du blive del af et aktivt kirkeligt fællesskab, og der er rig mulighed for at være frivillig både i dag- og aftentimerne, så hvad enten du går i skole, er i arbejde eller er pensioneret, er der plads til dig. Du kan fx blive en del af gudstjenestelaugene, som på skift varetager opgaven som kordegn om søndagen, eller du kan hjælpe til ved børne-, voksen- og familieaktiviteter.

Har du et forslag til en aktivitet, som du gerne vil være med til at sætte i gang, så vil vi gerne høre om den. Kontakt menighedsrådet på mr@virumkirke.dk.

Siden sidst

Bibelbingo

Drop in-dåb

Æblehøst

Skattejagt og bålaften

Høstgudstjeneste

*Virum kirke
ønsker alle en
glædelig jul
og et velsignet
nytår!*

”Han kom i den mørkeste vinternat
med varsel om lysere tider,
han bringer hver tvivlende vintersjæl
et håb om et forår omsider...”

Lisbeth Smedegaard Andersen, 2000
100 salmer nr. 800, v. 4

